

**การศึกษาองค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2**

**The Study about the Components of the School Administrators
Leadership Skills in 21st Century under Nakhon Phanom Primary Educational
Service Area Office 2**

ประภัสสร ศรีอรุณ Praphatsorn sriarun

พรเทพ เสถียรนพเก้า Pornthep steannoppakao

ทรัพย์หิรัญ จันทรักษ์ Suphirun jantarak

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Faculty of Education, Sakon Nakhon Rajabhat University, Thailand

praphatson14899@gmail.com

Haripunchai Review 05/09/2023

Haripunchai Review 12/12/2023

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยมีการดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 12 แหล่ง ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสังเคราะห์เอกสารสังเคราะห์องค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา และแบบสอบถามการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการสังเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1) ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 2) ทักษะการสร้างทีมงาน 3) ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม 4) ทักษะวิสัยทัศน์ 5) ทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา 6) ทักษะการสื่อสาร

2) ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ ภาพรวมขององค์ประกอบอยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: ทักษะภาวะผู้นำ, ศตวรรษที่ 21, ผู้บริหารสถานศึกษา.

Abstract

The main objective of this article was to investigate the various aspects influencing the School Administrators' Leadership Skills in 21st Century. This research is a document research. The research process was divided into two steps: Step 1 involved an examination of 10 different sources comprising conceptual, the oretical, and related research papers; Step 2 entailed the assessment of the School Administrators' Leadership Skills in 21st Century components by five experts. The research utilized a research synthesis form the study about the components of the school administrators leadership skills in 21st Century and a 5-point rating scale appropriateness assessment. Statistical tools such as frequency, percentage, mean, and standard deviation were employed for data analysis, and content synthesis was used to analyze the gathered data. The research findings revealed the presence of six components contributing to the School Administrators' Leadership Skills in 21st Century.

These components are as follows:

1) Creative thinking Skills (2) team building Skills (3) Technology Digital and Innovation Skills (4) Vision Skills (5) decision making and problem solving Skills (6) Communication skills. Moreover,

2) All of these components were deemed highly appropriate by the participants involved in the assessment.

Keywords: Leadership Skills, 21st Century, Administrators.

บทนำ

ในโลกยุคศตวรรษที่ 21 ที่มีการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้านอย่างรวดเร็วและมีการแข่งขันอย่างรุนแรง องค์กรต่าง ๆ จะต้องปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่ดำเนินไป การขับเคลื่อนองค์กรต้องอาศัยการมีผู้นำที่ดีและเก่ง มีความรู้ ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ในการกำหนดทิศทางขององค์กร เพื่อให้ทีมงานผู้ตามเป็นผู้ที่เดินอยู่ในทิศทางที่ผู้นำกำหนด (วิโรจน์ สารรัตน์, 2562 : 261) ผู้บริหารสถานศึกษาในยุคศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีคุณลักษณะโดดเด่น เหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะบทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษา เพื่อนำพาสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตอบสนองต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก (กฤษรา ยองไย, 2561: 37)

ทักษะภาวะผู้นำ (Leadership Skills) มีความสำคัญอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้นำแห่งอนาคต การเพิ่มทักษะของผู้นำย่อมมีความหลากหลายและมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้นำแต่ละบุคคลโดยจะต้องเพิ่มทักษะการเป็นผู้นำที่ดี และทักษะผู้นำแห่งอนาคตที่จะเป็นตัวชี้วัด ความเชื่อถือเชื่อมั่น และให้เกิดความร่วมมืออย่างแท้จริงของบุคลากรภายในองค์กร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาพฤติกรรมของผู้นำไปสู่การบริหารการพัฒนาองค์กรต่อไป (พัสกร อุ่นกาศ, 2565 : 455) พรพิมล อินแมน (2564 : 21) ได้กล่าวถึงทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาว่า ส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถบริหารงานตามภารกิจต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กรได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วมีกระบวนการบริหารที่อาศัยทักษะภาวะผู้นำในการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล และอื่น ๆ ที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด โดยผ่านกระบวนการบริหารงานอย่างมีระบบ อาศัยทักษะการวางแผน มีการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ อาศัยทักษะการจัดสร้างทีมงาน เพื่อการปฏิบัติการกิจไว้อย่างชัดเจน ทำให้การทำงานเป็นไปอย่างคล่องตัว ดำเนิน เพียรค่า (2561 : หน้า 11) ได้เสนอแนะแนวทางทางในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำ 5 ทักษะ คือ ทักษะการมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำเสนอมโนทัศน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทักษะการริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานให้สถานศึกษาถือปฏิบัติร่วมกันสร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพของสถานศึกษา ทักษะความยืดหยุ่นและการปรับตัว ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา ทักษะความร่วมมือ มีการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมให้ผู้บริหารใช้กิจกรรม PLC ยกระดับคุณภาพการศึกษา ทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารสถานศึกษาอบรมทักษะ ด้านการสื่อสารภาษาอังกฤษและสื่อเทคโนโลยี

สารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัย เพื่อการจัดการศึกษาที่มีมาตรฐาน Perfect Training (2566, ออนไลน์) ดังนั้น ผู้นำในศตวรรษที่ 21 จึงต้องปรับตัวให้เร็ว ถ้าหากผู้บริหารมีทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 แล้วก็จะสามารถนำพาองค์กรเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงในอนาคตและสร้างความเท่าเทียมของการศึกษาไทยเท่าทันกับนานาประเทศทั่วโลก

จากความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบของทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เกิดความสำเร็จในการดำเนินงานของสถานศึกษา รวมทั้งอาจเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานอื่น ๆ ที่จะนำข้อมูลนี้ไปปรับใช้บริหารจัดการให้เหมาะสมกับบริบทหน่วยงานของตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและประเมินความเหมาะสมทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวิธีดำเนินการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ศึกษาองค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 12 แหล่ง ได้แก่ กรรณิกา เรตมอนด์ (2559) มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 3) ทักษะวิสัยทัศน์ 4) ทักษะความร่วมมือ, อรสา มาสิงห์ (2560) มี 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ทักษะการวางแผน 2) ทักษะการสร้างทีมงาน 3) ทักษะการสื่อสาร 4) ทักษะการจูงใจ 5) ทักษะการแก้ปัญหา 6) ทักษะมนุษยสัมพันธ์, ไกรศร เจียมทอง (2561) มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ 3) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ 4) ทักษะด้านเทคนิค 5) ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม 6) ทักษะด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม, ปัทมพร พงษ์เพชร (2561) มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ 2) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ 3) ทักษะการแก้ปัญหา 4) ทักษะการทำงานเป็นทีม 5) ทักษะเทคโนโลยีและนวัตกรรม

ดิจิทัล, เพ็ญสุดา ฤทธิมนตรี (2560) มี 6 ทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะภาวะผู้นำทางวิชาการ 2) ทักษะภาวะผู้นำด้านการสร้างทีม 3) ทักษะภาวะผู้นำด้านดิจิทัลและเทคโนโลยี 4) ทักษะภาวะผู้นำด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหา 5) ทักษะภาวะผู้นำด้านมนุษยสัมพันธ์ 6) ทักษะภาวะผู้นำด้านการคิดเชิงสร้างสรรค์, สุกพล ครองยุต (2562) มี 9 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะการทำงานเป็นทีม 2) ทักษะการแก้ปัญหา 3) ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ 4) ทักษะด้านการสื่อสาร 5) ทักษะด้านนวัตกรรมและดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ 6) ทักษะการกำหนดทิศทางองค์กร 7) ทักษะการเรียนรู้ได้เร็ว 8) ทักษะการพิจารณาตัดสินใจ 9) ทักษะมุ่งผลสัมฤทธิ์, กุลจิรา รักชนกร (2563) มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 3) ทักษะวิสัยทัศน์ 4) ทักษะความร่วมมือ, พรพิมล อินแมน (2564) มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะภาวะผู้นำด้านการสื่อสารเทคโนโลยีและสารสนเทศ 2) ทักษะภาวะผู้นำด้านการวางแผนและการกำหนดทิศทาง 3) ทักษะภาวะผู้นำด้านการตัดสินใจและการแก้ปัญหา 4) ทักษะภาวะผู้นำด้านความคิดสร้างสรรค์ 5) ทักษะภาวะผู้นำด้านการสร้างทีม, มนต์รัก วงศ์พุทธะ (2564) มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา 2) ทักษะการมีวิสัยทัศน์ 3) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ 4) ทักษะความฉลาดทางอารมณ์, วิชชุดา บุญทรัพย์ (2564) 7 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ความร่วมมือ 2) การมีวิสัยทัศน์ 3) ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยี/ดิจิทัลและการสื่อสาร 4) ความมั่นใจและกล้าหาญ 5) ทักษะความคิดสร้างสรรค์/นวัตกรรม 6) ทักษะสังคม 7) เสริมพลังอำนาจ/จิตใจ, NASSP (2014) มี 10 ทักษะ ดังนี้ 1) ทักษะการสร้างทีมงาน 2) ทักษะการจัดการความขัดแย้ง 3) ทักษะการแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์ 4) ทักษะการตัดสินใจ 5) ทักษะการคิดสร้างสรรค์ 6) ทักษะทางเทคโนโลยี/นวัตกรรมดิจิทัล 7) ทักษะการสื่อสาร 8) ทักษะการตั้งใจ 9) ทักษะการมอบหมายงานและการสอนงาน 10) ทักษะชีวิต และ Shalom (2014) มี 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ทักษะความคิดสร้างสรรค์ 2) ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3) ทักษะความร่วมมือ 4) ทักษะการสื่อสาร 5) ทักษะการสร้างฉันทามติ 6) ทักษะความกล้าหาญ

1.2 สังเคราะห์องค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการนำข้อมูลที่ได้ มาจัดใหม่ให้เป็นระเบียบโดยการสร้างตารางแจกแจงความถี่ขึ้น และคัดเลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ตั้งแต่ 6 ขึ้นไปซึ่งเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมด

2. ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเหมาะสมองค์ประกอบ

ในขั้นตอนนี้จะนำองค์ประกอบที่ได้จากการสังเคราะห์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบ ซึ่งได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิไว้ ดังนี้

2.1 อาจารย์ระดับอุดมศึกษา ที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาเอก
ทางการบริหาร และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโท
ทางการบริหารการศึกษา และมีประสบการณ์ด้านการบริหารไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 2 คน

2.3 ครู มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าระดับปริญญาโททางการศึกษา มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่า
ชำนาญการพิเศษ หรือมีประสบการณ์ด้านการสอนไม่ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสังเคราะห์เอกสาร ซึ่งเป็นตารางสังเคราะห์องค์ประกอบจากแนวคิดของนักวิชาการ
และนักวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจำนวน 12 แหล่ง เพื่อใช้ในการแจกแจงความถี่

2. แบบสอบถามการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่
21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสังเคราะห์เอกสาร ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. แบบสอบถาม ใช้เพื่อประเมินองค์ประกอบ โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน (S.D.) โดยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ที่กำหนด (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาองค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้
จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการและนักวิจัย โดยการแจกแจงความถี่ที่มี
ค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 50 ของความถี่ทั้งหมด ได้องค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่
21 ของผู้บริหารสถานศึกษา 6 องค์ประกอบ จากนั้นนำองค์ประกอบเหล่านั้นมากำหนดนิยามเชิง
ปฏิบัติการ และพฤติกรรมบ่งชี้นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาและผ่านการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 5 คน จากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเป็นลักษณะความเหมาะสม ดังตาราง ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลประเมินความเหมาะสมของทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้	ความเหมาะสม		
			$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
1. ทักษะความคิดสร้างสรรค์	ทักษะในการคิดนอกกรอบ คิดวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์สถานการณ์ สามารถตีความข้อมูลที่ซับซ้อนและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ของการเปลี่ยนแปลงได้ และยังมีความคิดริเริ่ม ทำทหาย มีจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน นำแนวคิดใหม่ที่ได้มาบริหารงานและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรมีความริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกในการปฏิบัติงาน	1. ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในการคิดนอกกรอบ	5.00	0.00	มากที่สุด
		2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ และตีความข้อมูลที่ซับซ้อนได้	5.00	0.00	มากที่สุด
		3. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้	5.00	0.00	มากที่สุด
		4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดริเริ่ม ทำทหาย มีจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
		5. ผู้บริหารสถานศึกษานำแนวคิดใหม่มาบริหารงานและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์	5.00	0.00	มากที่สุด
		6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกในการนำเสนอ	5.00	0.00	มากที่สุด
		รวม	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ทักษะการสร้างทีมงาน	การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลของบุคลากรเพื่อคัดเลือกบุคลากรตามความสามารถ มีการวางแผนสร้างทีมงานพร้อมทั้งระบุหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคนอย่างชัดเจน มีการยกระดับการทำงานของกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ โดยสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มบุคคลทำงานร่วมกันผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ทีมงานและร่วมกันวินิจฉัยถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในทีมงานเพื่อการปรับปรุงพัฒนาทีมงานต่อไป	1. ผู้บริหารสถานศึกษามีการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดเลือกบุคลากรตามความสามารถ	4.80	0.45	มากที่สุด
		2. ผู้บริหารสถานศึกษาวางแผนการสร้างทีมงานพร้อมทั้งระบุหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิกอย่างชัดเจน	5.00	0.00	มากที่สุด
		3. ผู้บริหารมีการยกระดับการทำงานของกลุ่มโดยสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มบุคคลทำงานร่วมกัน	4.80	0.45	มากที่สุด
		4. ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ทีมงาน	4.80	0.45	มากที่สุด

		5. ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับ ทีมงานวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อ ปรับปรุงพัฒนาทีมงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม			4.88	0.11	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้	ความเหมาะสม		
			$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
3. ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม	ความเข้าใจในเรื่องของเทคโนโลยีดิจิทัล ใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่วยอมรับและกล้าตัดสินใจนำเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงในองค์กร ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน นำเสนอผลงาน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมสถานศึกษา รวมทั้งมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์เพื่อพัฒนาองค์การให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพและปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างได้เหมาะสม	1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม	5.00	0.00	มากที่สุด
		2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว	5.00	0.00	มากที่สุด
		3. ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับและกล้าตัดสินใจนำเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงในองค์กร	5.00	0.00	มากที่สุด
		4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน	5.00	0.00	มากที่สุด
		5. ผู้บริหารสถานศึกษานำเทคโนโลยีมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
		6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ออนไลน์	5.00	0.00	มากที่สุด
		7. ผู้บริหารสถานศึกษาปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล	5.00	0.00	มากที่สุด
		รวม	5.00	0.00	มากที่สุด
4. ทักษะวิสัยทัศน์	ความสามารถในการวิเคราะห์แนวโน้ม ทิศทางการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา มุ่งเน้นให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์สู่	1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์และสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาของสถานศึกษาได้	5.00	0.00	มากที่สุด

	การสร้างนวัตกรรมและนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย และยังสามารถสื่อสารวิสัยทัศน์ได้ถูกต้อง ชัดเจนให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจ มีความผูกพันต่อวิสัยทัศน์	2. ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงไปสู่การสร้างนวัตกรรมและนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา	5.00	0.00	มากที่สุด
		3. ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารวิสัยทัศน์ได้ถูกต้อง ชัดเจนให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจ มีความผูกพันต่อวิสัยทัศน์	5.00	0.00	มากที่สุด
	รวม		5.00	0.00	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

องค์ประกอบ	นิยามปฏิบัติการ	พฤติกรรมบ่งชี้	ความเหมาะสม		
			$\bar{X}$	S.D.	ความหมาย
5. ทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา	การพิจารณาไตร่ตรองปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติหน้าที่และมีการวางแผนในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบ มีกระบวนการแก้ปัญหาด้วยความคิดที่สร้างสรรค์ พิจารณาตัดสินใจวิธีการแก้ปัญหาอย่างหลากหลายเหมาะสมกับบริบทและขนาดของปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมาย	1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพิจารณาไตร่ตรองปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติหน้าที่ได้	4.80	0.45	มากที่สุด
		2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวางแผนในการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ	4.80	0.45	มากที่สุด
		3. ผู้บริหารสถานศึกษาตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบ	4.60	0.55	มากที่สุด
		4. ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการแก้ปัญหาด้วยความคิดที่สร้างสรรค์	5.00	0.00	มากที่สุด
		5. ผู้บริหารสถานศึกษาพิจารณาตัดสินใจวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับบริบทและขนาดของปัญหา	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม			4.84	0.09	มากที่สุด
6. ทักษะการสื่อสาร	การรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยไตร่ตรองถึงความถูกต้องและน่าเชื่อถือ สามารถสื่อสารความคิดและข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการสื่อสารที่หลากหลายทั้งวิธีการพูดเจรจา ภาษาเขียน หรือสัญลักษณ์ มีต่อรอง โน้มน้าว และการนำเสนอข้อมูลรูปแบบต่าง ๆ	1. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้วารณญาณไตร่ตรองถึงความถูกต้องและน่าเชื่อถือ	5.00	0.00	มากที่สุด
		2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสื่อสารความคิดและข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ	5.00	0.00	มากที่สุด
		3. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิธีการสื่อสารที่หลากหลาย	5.00	0.00	มากที่สุด

ในที่สามารถได้อย่างมืออาชีพ นำเทคโนโลยีมาใช้เพิ่มช่องทางการสื่อสาร รวมทั้งมีความสามารถในด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาในอาเซียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานเพื่อให้เกิดความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมาย	4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานไปสู่องค์กรภายนอกได้	5.00	0.00	มากที่สุด
	5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางการสื่อสาร	5.00	0.00	มากที่สุด
	6. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาในอาเซียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในการติดต่อประสานงาน	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม		5.00	0.00	มากที่สุด
สรุปรวม		4.94	0.08	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ผลประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน พบว่า

1. ผลการประเมินองค์ประกอบหลักภาพรวม พบว่าทั้ง 6 องค์ประกอบ ได้แก่ ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ทักษะการสร้างทีมงาน ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม ทักษะวิสัยทัศน์ ทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ทักษะการสื่อสาร ภาพรวมทั้งหมดมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2. ผลการประเมินองค์ประกอบรายด้าน พบว่า

2.1 ทักษะความคิดสร้างสรรค์ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 6 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) การคิดนอกกรอบ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด การวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ และตีความข้อมูลที่ซับซ้อน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 4) การมีความคิดริเริ่ม ทำหามิจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงานมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และ 5) การนำแนวคิดใหม่มาบริหารงานและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด และ 6) การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกในการนำเสนอ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2.2 ทักษะการสร้างทีมงาน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดเลือกบุคลากรตามความสามารถ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) การวางแผนการสร้างทีมงานพร้อมทั้งระบุหน้าที่รับผิดชอบของสมาชิก มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) การยกระดับการทำงานของกลุ่มโดยสร้างแรงจูงใจให้

กลุ่มบุคคลทำงานร่วมกัน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 4) การทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ทีมงานมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 5) การร่วมกับทีมงานวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงพัฒนาทีมงาน มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2.3 ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 7 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) การใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) การยอมรับและกล้าตัดสินใจนำเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงในองค์กร มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 4) การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนมีความเหมาะสมในระดับ มากที่สุด 5) การนำเทคโนโลยีมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 6) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 7) การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2.4 ทักษะวิสัยทัศน์ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 3 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) การมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงไปสู่การสร้างนวัตกรรมและนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) การสื่อสารวิสัยทัศน์ได้ถูกต้อง ชัดเจนให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจ มีความผูกพันต่อวิสัยทัศน์ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2.5 ทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) การพิจารณาไตร่ตรองปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติหน้าที่ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) การวางแผนในการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) การตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 4) การตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 5) การพิจารณาตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับบริบทและขนาดของปัญหา มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

2.6 ทักษะการสื่อสาร มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ประกอบด้วย 6 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้วารณญาณไตร่ตรองถึงความถูกต้องและน่าเชื่อถือ

มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 2) การสื่อสาร ถ่ายทอดความคิดและข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 3) การมีวิธีการสื่อสารที่หลากหลายมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 4) การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กิจกรรม ผลงานไปสู่องค์กรภายนอกได้ มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 5) การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสาร มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 6) การมีความสามารถในการด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาในอาเซียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในการติดต่อประสานงานมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา” จากสรุปผลการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยจึงนำมาอภิปรายผลรายด้าน ดังต่อไปนี้

การศึกษาองค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย รวมทั้งได้ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ซึ่งวิธีการดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับวิธีการดำเนินการวิจัยของนิตยา หอยมุกข์ (2562 : 87-89) ที่ได้ออกแบบสอบถามองค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่สามารถวัดได้ตรงตามนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ โดยวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประเมินความเหมาะสมและให้ข้อเสนอแนะ โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารการศึกษา องค์ประกอบทั้ง 6 ของทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นไปตามแนวทางการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมไปถึงการตอบแบบสอบถามของผู้ทรงคุณวุฒิ รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ทักษะความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการคิดนอกกรอบ คิดวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ ตีความข้อมูลที่ซับซ้อนและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ของการเปลี่ยนแปลงได้ซึ่งสอดคล้องกับปัทมพร พงษ์เพชร (2561 : 56) กล่าวว่า ทักษะความคิดสร้างสรรค์ เป็นการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ของการเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนแผนการปฏิบัติงานได้ตามความเหมาะสม ใจกว้างรับฟังความคิดเห็นผู้อื่น รู้จักสร้างบรรยากาศสนับสนุนความคิดสร้างสรรค์และคิดนอกกรอบเสมอ

2. ทักษะการสร้างทีมงาน ผู้บริหารสถานศึกษามีการคัดเลือกบุคคลให้เหมาะสมกับงานเพื่อสร้างทีมงานที่ทำงานร่วมกันบรรลุเป้าหมายที่วางไว้โดยมีการพัฒนาทีมงานเพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพซึ่งสอดคล้องกับพรสุตา ประเสริฐหนู (2564 : 6) กล่าวว่าทักษะการสร้างทีมงาน เป็น

กระบวนการที่ทำให้กลุ่มบุคคลสามารถรวมตัวกันเพื่อปฏิบัติงานร่วมกันให้บรรลุเป้าหมาย มีวิธีการแก้ปัญหาและปรับปรุงการปฏิบัติงานเพื่อพัฒนาทีมงานและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

3. ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ เข้าใจเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรม ยอมรับและกล้าตัดสินใจนำเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงในองค์กรซึ่งสอดคล้องกับ มนตร์กร วงศ์พุทธะ (2564 : 8) ได้กล่าวว่าผู้บริหารสามารถใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้อย่างสร้างสรรค์ความรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้และการจัดการสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา

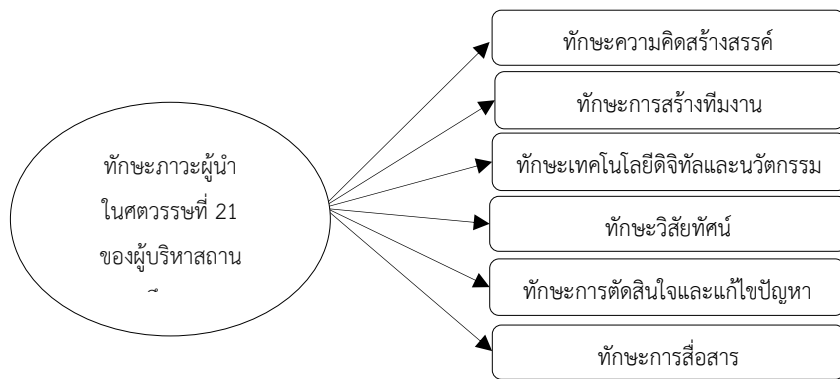
4. ทักษะวิสัยทัศน์ เป็นสิ่งคาดหวังถึงอนาคตขององค์กรในการก้าวไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ โดยปรับเปลี่ยนให้ทันตามทิศทางการเปลี่ยนแปลงและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ อรพิน อิมรัตน์ (2561 : 6) ได้กล่าวว่า ทักษะวิสัยทัศน์คือการที่ผู้บริหารเป็นผู้ที่มองการณ์ไกล มีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถวิเคราะห์แนวโน้มทิศทางการเปลี่ยนแปลงการศึกษา พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

5. ทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาได้เหมาะสมซึ่งมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานและการบริหารงาน เนื่องจากเป็นกระบวนการที่สำคัญมีผลต่อการประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรซึ่งสอดคล้องกับสุพล ครองยุต (2562 : 35) กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีกระบวนการแก้ปัญหาด้วยความคิดที่สร้างสรรค์ใช้วิธีการแก้ปัญหาอย่างหลากหลายเหมาะสมกับบริบทและขนาดของปัญหา

6. ทักษะการสื่อสาร ผู้บริหารสามารถสื่อสารความคิดและข้อมูลของตนสู่ผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสารซึ่งสอดคล้องกับบุญส่ง กรุงชาติ (2561 : 6-7) กล่าวว่า ทักษะการสื่อสารเป็นความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการเลือกรับข้อมูลข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ มีวิธีการสื่อสารที่หลากหลายในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลหรือหน่วยงานมีการสื่อสารผ่านระบบออนไลน์เพื่อความเร็วและมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

จากผลการวิจัยทำให้ได้ทราบองค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีขั้นตอนในการวิจัย ได้แก่ การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องใช้วิธีการสังเคราะห์เชิงเนื้อหา จากนั้นทำการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิสามารถอธิบายได้ดังภาพต่อไปนี้

ภาพ 1 องค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา

สรุป และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาองค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา” พบว่า มี 6 องค์ประกอบ เมื่อพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบทั้งภาพรวมและรายด้านพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งทักษะความคิดสร้างสรรค์ ประกอบด้วย 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ ประกอบด้วย 6 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) การคิดนอกกรอบ 2) การวิเคราะห์ข้อมูลสถานการณ์ และตีความข้อมูลที่ซับซ้อน 3) การปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ 4) การมีความคิดริเริ่ม ทำลาย มีจินตนาการในการสร้างสรรค์ผลงาน และ 5) การนำแนวคิดใหม่มาบริหารงาน และแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์ 6) การส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และกล้าแสดงออกในการนำเสนอ ทักษะการสร้างทีมงาน ประกอบด้วย 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อคัดเลือกบุคลากรตามความสามารถ 2) การวางแผนการสร้างทีมงาน พร้อมทั้งระบุนหน้าที่รับผิดชอบของ 3) การยกระดับการทำงานของกลุ่มโดยสร้างแรงจูงใจให้กลุ่มบุคคลทำงานร่วมกัน 4) การทำหน้าที่อำนวยความสะดวกแก่ทีมงาน 5) การร่วมกับทีมงานวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อปรับปรุงพัฒนาทีมงาน ทักษะเทคโนโลยีดิจิทัลและ ประกอบด้วย 7 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) ความรู้ความเข้าใจในเรื่องของเทคโนโลยีดิจิทัลและ 2) การใช้เครื่องมือ สื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีได้อย่างคล่องแคล่ว 3) การยอมรับและกล้าตัดสินใจนำเทคโนโลยีเข้ามาเปลี่ยนแปลงในองค์กร 4) การส่งเสริมสนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน 5) การนำเทคโนโลยีมาเผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมของสถานศึกษา 6) การสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ผ่านระบบออนไลน์ 7) การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทักษะวิสัยทัศน์ ประกอบด้วย 3 พฤติกรรม

บ่งชี้ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ 2) การมุ่งเน้นให้เกิดการสร้างวิสัยทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงไปสู่การสร้างนวัตกรรมและนำมาใช้ในการพัฒนาสถานศึกษา 3) การสื่อสารวิสัยทัศน์ได้ถูกต้อง ชัดเจนให้ผู้ตามเกิดความเข้าใจ มีความผูกพันต่อวิสัยทัศน์ ทักษะการตัดสินใจและแก้ไขปัญหา ประกอบด้วย 5 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) การพิจารณาไตร่ตรองปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติหน้าที่ 2) การวางแผนในการแก้ปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบ 4) การตัดสินใจแก้ปัญหาที่มีความซับซ้อนได้อย่างเป็นระบบ 5) การพิจารณาตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาให้เหมาะสมกับบริบทและขนาดของปัญหา ทักษะการ ประกอบด้วย 6 พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ 1) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารโดยใช้วิจารณญาณไตร่ตรองถึงความถูกต้องและน่าเชื่อถือ 2) การสื่อสาร ถ่ายทอดความคิดและข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การมีวิธีการสื่อสารที่หลากหลาย 4) การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมผลงานไปสู่องค์กรภายนอกได้ 5) การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มช่องทางในการสื่อสาร 6) การมีความสามารถในการด้านภาษาอังกฤษหรือภาษาในอาเซียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานในการติดต่อประสานงาน จากผลการวิจัยครั้งนี้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผลสรุปและข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่าองค์กรประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาทุกด้านมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องให้ความสำคัญกับทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาตนเองและบริหารสถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตอบสนองต่อการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาตัวบ่งชี้องค์ประกอบทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้ได้สารสนเทศในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

References

- กรรณิกา เรตมอนต์. (2559). ตัวบ่งชี้ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *ดุชนิพนธ์ ศษ.ด.* นครปฐม: มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- กฤษฎรา ยองโย. (2561). *ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21*. [การนำเสนอผลงาน]. การวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

- กุลจิรา รักษานคร. (2563). การศึกษากรอบแนวคิดในการพัฒนาทักษะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. *Journal of Modern Learning Development*, 5(2), 274-283.
- ไกรสร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 32. *วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*.
- นิตยา หอยมุกข์ (2562). กลยุทธ์การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา. *วารสารมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 7(1), 83-97.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง กรุงขาลี. (2561). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์*.
- ปัทมพร พงษ์เพชร. (2561). ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. *วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์*.
- พัสกร อุ่นกาศ . (2565) .ทักษะความเป็นผู้นำแห่งอนาคต. *Journal of Modern LearningDevelopment*, 7(2), 455-466.
- เพ็ญสุตา ฤทธิมนตร์. (2560). กลยุทธ์การเสริมสร้างทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 6(4), 83-96.
- พรพิมล อินแมน. (2564). ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารกับผลการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา*.
- พรสุตา ประเสริฐบุญ. (2564). การพัฒนาแนวทางการสร้างทีมงานสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. *วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.

- มนตร์รัก วงศ์พุทธะ. (2564). ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสมรรถนะหลักในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรีเขต 2. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.*
- วิจารณ์พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษ ที่ 21.* กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิสดศรี-สฤษดิ์
- วิวิชุดา บุญทรัพย์. (2564). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในยุคศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครรังสิต ปทุมธานี. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.*
- วิโรจน์ สารรัตน์และคณะ.(2561). ภาวะผู้นำสำหรับศตวรรษที่21. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.* 20(1), 261-271.
- สุพล ครองยุต. (2562). ทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. *การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- อรพิน อิมรัตน์ (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. *วิทยานิพนธ์ ค.ม. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.*
- อรสา มาสิงห์. (2560). การพัฒนาทักษะภาวะผู้นำในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา. *วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.*
- NASSP. (2014). *10 Skills for Successful School Leaders Second Edition.* [ออนไลน์].http://www.nassp.org/Content/44755/TenSkills%202nd_ed_exec_summary.pdf. [10 กรกฎาคม 2566].
- Perfect Training. (2 5 6 6) . *Adaptive Leadership.* [อ อ น ไ ล น์] . <https://www.pftg10x.com/post/adaptive-leadership>. [8 สิงหาคม 2566].
- Shalom. (2014). *Leadership Skills for the 21st Century.* [ออนไลน์]. <http://cfcoaching.org/?p=537>. [8 สิงหาคม 2566].